

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 16/120

Klageadgang: Nei

HØRING AV FORSLAG TIL INNRETNING AV HAVBRUKSFOND

Saksbehandler: Eli-Anne Hauknes

Arkiv: UNARK12-15/242

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

11/16 Formannskapet

17.02.2016

Bakgrunn:

Nærings- og fiskeridepartementet har sendt ut på høring et forslag om opprettelsen av et havbruksfond som skal fordele inntektene fra vederlag fra fremtidig vekst i lakseoppdrettsnæringa. I høringsforslaget heter det: *Regjeringen vil legge til rette for videre vekst i oppdrettsnæringen, hvor en av forutsetningene er tilgang på tilstrekkelig og egnet areal. I regjeringens politiske plattform går det derfor frem at kommuner som stiller areal til rådighet for havbruksnæringen bør oppleve større positive ringvirkninger fra aktiviteten. Den politiske plattformen sier også at store deler av vederlaget for nye konsesjoner bør tilfalle berørte kommuner.* Dette for å sikre oppdrettsnæringen tilgang på tilstrekkelig og egnet areal.

Videre heter det: *Stortinget har i sin innstilling gått inn for at 80 prosent av vederlaget fra fremtidig økt kapasitet skal tilfalle kommuner og fylkeskommuner. I tillegg er departementet kjent med at Stortinget under sin behandling har forutsatt en fordeling med 20 prosent til staten, 10 prosent til fylkeskommunene og 70 prosent til kommunene.*

Høringsutkastet tar for seg ulike fordelingsnøkler mellom kommuner basert på lik fordeling, fordeling basert etter lokalitets-MTB, fysisk arealbeslag eller slaktevolum (det åpnes også for at høringsinstansene kan komme med innspill til andre fordelingsnøkler). Departementet ber høringsinstansene vurdere om det kan finnes effekter av fordelingsnøkler som er drøftet som ikke er omtalt. Videre stilles det spørsmål om incentiveeffekten tilstrekkelig blir ivaretatt, for å stimulere til klarering og/eller utvidelse av nye og egnede lokaliteter. Høringsutkastet inneholder også beskrivelse av ulike modeller for utbetalingsordninger.

Høringsutkastet inneholder en oversikt over fordeling av proveny på hhv. 500 mill. kroner, 1 mrd. kroner og 2 mrd. kroner på kommuner basert på lokalitets-MTB per 10.11.2015 (kilde: Fiskeridirektoratets akvakulturregister. Utskriftsdato 10.11.2015).

For Lurøy kommune er fordelingen slik:

Lokalitets-MTB per kommune	Andel av samlet lokalitets-MTB	Inntekter fra proveny på 500 mill. kroner	Inntekter fra proveny på 1 mrd. kroner	Inntekter fra proveny på 2 mrd. kroner
25560	0,84 %	4 202 614	8 405 228	16 810 456

Frist for høringsinnspill er 18. februar 2016.

Nettverk for Kyst-og Fjordkommuner (NFKK) og Sjømat Norge i samarbeid utarbeidet en felles forslag til innretning på havbruksfondet (se vedlegg). Her pekes det på:

Fordelingsnøkkel av midlene

- Prinsipielt mener vi at vederlaget uavkortet skal gå til lokale myndigheter, men for å bidra til en rask og klar avklaring så aksepterer vi at 20% av vederlaget går til staten.
- Hoveddelen, 60 %, bør fordeles mellom kommunene ut fra den enkelte kommunens andel av total lokalitetskapasitet (les: total MTB på lokalitetsnivå). Organisasjonene mener at dette vil være en rettferdig fordeling hvor de kommunene som har vært gode til å tilrettelegge for havbruksaktivitet tilgodesees med en relativ større andel av midlene enn de kommuner som i mindre grad har havbruksaktivitet i sitt område. I tillegg til at vi mener at dette gir en rettferdig fordeling, så er dette også en ordning som er enkel å forvalte. Å legge til grunn kun lokaliteter som er i bruk er komplisert og uhensiktsmessig i og med at en lokalitet som ikke benyttes likevel vil representerer et arealbeslag.
- En mindre del, 10 %, fordeles mellom kommunene ut fra den enkelte kommunes andel av ny-tildelte/utvidede lokaliteter. Denne tildelingen er ment som en kompensasjon for arbeidet med å tilrettelegge for ny havbruksaktivitet i kommunen. Dette kan også være et insitamant til å klarere nye og mer egnede lokaliteter på bekostning av mindre gode lokaliteter.
- Det er nå en rekke initiativ til å etablere interkommunale arealplaner. I flere av disse initiativene har fylkeskommunen spilt en viktig rolle. En bedre samordning av arealplaner og andre fellestiltak mellom kommunene vil i fremtiden bli enda viktigere. Med den rollen Fylkeskommunen har i dag med å samordne denne type aktiviteter bør 10 % av midlene gå til fylkeskommunene fordelt ut fra det enkelte fylkes andel av total lokalitetskapasitet. Det bør ligge en forutsetning i tildelingene til fylkeskommunene at midlene skal benyttes i samordning av fellestiltak relatert til havbruksaktivitet, på tvers av kommunegrensene.

Tildeling av midler

- Tildeling av midler fra Havbruksfondet må ikke medføre en avkortning av andre tilskudd/inntektsoverføringer fra staten til kommunene.
- Lokalitetskapasitet per 31.12 skal ligge til grunn for beregning av grunnlaget neste år.
- Vi mener at det vil være uhensiktsmessig med andre utbetalingsordninger enn utbetaling med en gang vederlag for økt kapasitet er innbetalt. Dette er en ordning som forvaltningsmessig er enklest. Denne ordning sikrer også at midlene kommer i bruk og overlater eventuell forvaltning til den enkelte kommune.
- Høringsnotat viser til at den siste tildelingsrunden, med frist 31.12.2016 for innløsning av vederlaget for vekst, ikke vil inngå i den nye ordningen. NFKK og Sjømat Norge har ingen forståelse for dette, og mener bestemt at den kapasitetsøkningen som tildeles etter innføring av denne nye ordningen må inkluderes i det nye havbruksfondet, og komme til utbetaling til kommunene senest innen utgangen av første kvartal 2017.

Vurdering:

Vederlaget for ny kapasitet vil kunne øke inntektsgrunnlaget for kystkommuner med havbruksvirksomhet. Havbruksnæringen sysselsetter en stor andel i Lurøy, og opprettelsen av et havbruksfond som skissert vil kunne gi positive økonomiske konsekvenser i fremtiden for kommunen. Bidraget fra havbruksfondet kan gi kommunen mulighet til videreutvikling av gode tilbud, og gjøre det mulig å legge til rette for videre vekst i havbruksnæringen og verdiskaping for storsamfunnet.

Vedlegg: Høring av forslag til innretning på havbruksfondet, liste over høringsinstanser, Høringsuttalelse fra Nettverket for Kyst- og Fjordkommuner (NFKK) og Sjømat Norge, og UTKAST PM 15. jan 2016

Utskrift til: postmottak@nfd.dep.no

Saksbehandlerens innstilling:

Det anbefales at formannskapet fatter følgende vedtak:

- Lurøy kommune tilslutter seg uttalelsen fra NFKK og Sjømat Norge

Tonnes, 19.01.2016

Eli-Anne Hauknes, næringsleder

Etatssjefens innstilling:

Saksbehandlers innstilling tiltres.

Tonnes, 19.01.2016

Atle Henriksen, utbyggings- og næringssjef

Rådmannens innstilling:

Det anbefales at formannskapet fatter følgende vedtak:

- Lurøy kommune tilslutter seg uttalelsen fra NFKK og Sjømat Norge

Lurøy, 11. februar 2016

Karl-Anton Swensen, rådmann

Behandling/vedtak i Formannskapet den 17.02.2016 sak 11/16**Enstemmig vedtak:**

- Lurøy kommune tilslutter seg uttalelsen fra NFKK og Sjømat Norge